

Motion till riksdagen
2007/08:Ub556

av Marie Granlund m.fl. (s)

Utgiftsområde 15 Studiestöd och
utgiftsområde 16 Utbildning och
universitetsforskning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 15 Studiestöd enligt uppställningen i motionen.

Nivå i BP 2008			Avvikelse från propositionen		
2008	2009	2010	2008	2009	2010
20 297	21 582	23 282	140	180	260

Reformer jämfört med budgetpropositionen för 2008

Anslag	2008	2009	2010
Studiemedel högskolan till följd av fler utbildningsplatser (se UO16)	140	180	260

2. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning enligt uppställningen i motionen.

Nivå i BP 2008			Avvikelse från propositionen		
2008	2009	2010	2008	2009	2010
46 374	48 170	49 586	935	1 230	1 360

Reformer jämfört med budgetpropositionen för 2008

Anslag	2008	2009	2010
Ökade resurser till forskning	400	400	400
Fler högskoleplatser	290	360	490
Särskild satsning på breddad rekrytering och pedagogisk utveckling inom högre utbildning	20	20	20
Vuxenutbildningsinsatser, komvux	600	600	600

Fel! Okänt namn

Inledning

I denna motion beskriver vi kortfattat de förändringar vi föreslår i budgeten för utgiftsområdena 15 och 16 i förhållande till regeringens politik. Vår utbildningspolitik beskrivs mer utförligt i motionerna Förskolan (2007/08:Ub515), Grundskolan (2007/08:Ub511), Gymnasieskolan (2007/08:Ub514), Vuxnas lärande (2007/08:Ub513), Högskola och universitet (2007/08:Ub510), Forskning (2007/08:Ub517), Studiestöd (2007/08:Ub512) Lex Tibble (2007/08:Ub203).

Studiestöd

Socialdemokraterna vill ge fler människor möjlighet till utbildning och möjlighet till ett livslångt lärande. Steget att påbörja en utbildning och ta studielån kan upplevas som olika stort för olika människor. Tyvärr spelar fortfarande samhällsklass och bakgrund stor roll för utbildning. Ett generöst och flexibelt studiestödssystem har en central roll för att bryta dessa mönster. Studiemedlen för högre utbildning bör öka som en följd av att Socialdemokraterna föreslår fler högskoleplatser.

Vuxenutbildning

Utbildning är en rättighet för alla. Men alla har vi olika förutsättningar att tillgodogöra oss denna rättighet under olika perioder av livet. Det kommer alltid att finnas elever som av olika skäl behöver fylla igen kunskapsluckor i vuxen ålder. Därför är det för oss socialdemokrater självklart att alla ska få mer än en chans att skaffa sig de kunskaper som behövs för att kunna leva ett gott liv och vara efterfrågade på arbetsmarknaden. De förändringar som konstant pågår på arbetsmarknaden gör att arbetskraften ständigt har ett behov av kunskapspåfyllnad. Att satsa på vuxenutbildning är ett av de mest effektiva sätten att bryta kunskapsklyftor mellan människor och minska segregationen. Den borgerliga regeringen har gjort drastiska nedskärningar i det statliga stödet till vuxenutbildningen. De 600 miljoner kronor som drogs ned i anslaget till komvux vill vi återinföra.

Högre utbildning

Sverige ska vara en ledande kunskapsnation. De människor och nationer som är bäst förberedda att möta den allt snabbare globaliseringen kommer att kunna hävda sig bättre i framtiden. Utbildning och forskning har därför cen-

Fel! Okänt namn på

tral betydelse för välfärdens tillväxt och utveckling. Satsningar på utbildning på alla nivåer bryter väg för kunskapssamhället.

Utbildning är en avgörande förutsättning för att befästa demokratin och utjämna olikheter i fördelningen av välfärd, inflytande och möjligheter till att aktivt delta i samhället. Alla människors rätt till kunskap och utveckling är utgångspunkt för socialdemokratisk utbildningspolitik. Kunskapssamhället skall stå öppet för alla.

Kunskap blir inte mindre för att den delas av fler – tvärtom. Tillväxt och välfärd förutsätter en hög utbildningsnivå i hela befolkningen. Kunskaps-segregation innebär att samhället inte tar vara på alla de människor och de kunskaper som finns i samhället. Ojämligheter i tillgången till utbildning betyder dessutom ojämlikheter i makt både över det egna livet och i samhället. Utbildningspolitiken är därför central för socialdemokratins fördelningsspolitik i kunskapssamhället.

Vi anser att den neddragning av antalet högskoleplatser som regeringen föreslår är fel. Sverige behöver fler högutbildade, inte färre. Särskilt inte samtidigt som ungdomskullarna växer. Det innebär att den generation som nu går ut gymnasiet får allt svårare att få en högskoleplats jämfört med tidigare generationer. Från år 2006 till år 2010 ökar antalet 20-åringar som mest: från 112 400 till 132 800, dvs. med drygt 20 000 personer. Med regeringens förslag kommer andelen som påbörjar en högre utbildning att sjunka från knappt 44 till 38 procent fram till 2010. Vi vill istället öka antalet högskoleplatser med 7 500.

Forskning

Sverige ska vara en ledande kunskaps- och forskningsnation. Kunskap är grunden för en gynnsam samhällsutveckling och vårt främsta internationella konkurrensmedel. Det kräver fortsatt stora insatser av både staten och näringslivet. Investeringar i forskning återbetalar sig i form av kunskap och utveckling av samhället samt bidrar till tillväxt inom näringslivet. All forskning skall hålla hög kvalitet och forskningsinsatserna skall rymma både bredd och djup. Socialdemokraterna är kritiska till regeringens nedläggning av Arbetslivsinstitutet. Det är viktigt att även i fortsättningen forska på arbetsrelaterade områden. Socialdemokraterna vill satsa mer pengar på forskning än regeringen. Vi föreslår att anslagen till grundforskning skall öka med 400 miljoner kronor mer jämfört med regeringens förslag. Därutöver föreslår vi ökade forskningsanslag inom företagspolitiken och ett investerings- och forskningsprogram inom energipolitiken.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 3 oktober 2007

Marie Granlund (s)

Mikael Damberg (s)

Louise Malmström (s)

Thomas Strand (s)

Agneta Lundberg (s)

Peter Hultqvist (s)

Caroline Helmersson-Olsson (s)